

Statnett SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/1001-1

Dato
8. mai 2023

Nettilknytning av havvind fra Utsira Nord og Sørliche Nordsjø fase I

Olje- og energidepartementet har våren 2023 utlyst konkurranse om prosjektområder for fornybar energiproduksjon til havs for fase I Sørliche Nordsjø II og i Utsira Nord. Statnett har ansvar for å anvise tilknytningspunkt ved nettilknytning til fastlandet. Departementet ber i dette brevet Statnett starte planlegging for tilknytning av havvindproduksjon fra Utsira Nord. Videre ber vi Statnett om å ta høyde for havvindproduksjonen som er planlagt fra første fase på Sørliche Nordsjø II og Utsira Nord og utarbeide anslag på anleggsbidrag for denne.

Starte planlegging for tilknytning av havvindproduksjon fra Utsira Nord

Bakgrunn

Energiproduksjonen fra Utsira Nord skal tilknyttes transmisjonsnettet på land. I brev av 1. desember 2022, gir Statnett sin anbefaling om tilknytningspunkt for Utsira Nord. Statnetts primære anbefaling er en samordnet nettløsning som tilknyttes i ny Karmøy stasjon. Ved en distribuert nettløsning peker Statnett på at det kan være en fordel å velge ulike tilknytningspunkter, og at i tillegg til ny Karmøy stasjon, kan nye Gismarvik stasjon eller Spanne stasjon være aktuelle.

Departementet legger til grunn at havvindaktørene selv skal bygge, eie og drive radialer fra produksjonsanlegget og frem til punktet i nettet som Statnett angir. Departementet anser det som sannsynlig at radialene vil være vekselstrømskabler med et spenningsnivå på 132 kV.

Ny informasjon som er relevant for tilknytningsløsning

For Utsira Nord vil tre søkere tildeles hvert sitt prosjektområde og få rett til å søke konsesjon om å etablere et vindkraftverk på 500 MW hver. Som en del av konsesjonsbehandlingen, vil

det avholdes en konkurranse om statsstøtte hvor to av prosjektene tildeles statsstøtte til 500 MW.¹

Det er flere forhold som kan påvirke både volumet av og utbyggingstakten til havvind i Utsira Nord. Departementet har i brev av 9. februar 2022 bedt NVE om å vurdere om den maksimale tillatte kapasiteten i Utsira Nord bør økes. NVE leverte sin anbefaling 25. april 2023. Basert på NVE sine anbefalinger, vil departementet vurdere å øke kapasiteten i prosjektområdene til inntil 750 MW. Det at ikke alle prosjektområdene får statsstøtte, kan videre få betydning for tidslinjen til prosjektet som ikke får støtte. Gitt en kapasitetsøkning i Utsira Nord, kan likevel de to prosjektområdene som får statsstøtte, potensielt gi en installert effekt på totalt 1500 MW.

Departementet viser også til at Vår Energi har meldt inn et prosjekt som innebærer nettilknytning fra petroleumfeltene Balder og Ringhorne til Utsira øy, i tillegg til en løsning som innebærer tilknytning til en samordnet havvindstasjon vest på Karmøy og et alternativ til Gismarvik.

Behov for å starte planlegging av tilknytningsprosessen

Normalt er det produsenten, eller sluttbrukeren som ønsker tilknytning, som tar kontakt med nettselskapet og dermed igangsetter tilknytningsprosessen. Når det gjelder havvind i Utsira Nord, vil det imidlertid fortsatt ta noe tid før prosjektområdene tildeles, og det blir klart hvilke aktører som får rett til å søke konsesjon om å etablere vindkraftverk.

For å sikre framdrift ber departementet Statnett om å starte planleggingen for tilknytning av havvind fra Utsira Nord, med utgangspunkt i informasjonen i utlysingsdokumentene, inkludert muligheten for kapasitetsutvidelser. Første del av planleggingen innebærer at Statnett må vurdere hvordan den nye informasjonen påvirker vurderingen av hva som er den mest rasjonelle tilknytningsløsningen.

Dersom Statnett konkluderer med at en samordnet løsning er rasjonelt, kan Statnett på vanlig måte gå videre med å melde og konsesjonssøke de relevante nettanleggene, og senere bygge, eie og drive anleggene. Dersom Statnett konkluderer med at det ikke er rasjonelt med en samordnet løsning, vil det være opp til den enkelte havvindaktør å utrede egen tilknytningsløsning videre, herunder å melde og konsesjonssøke nettanlegg fram til transmisjonsnettet.

Anmodning om å ta høyde for tilknytning av første fase Sørliche Nordsjø II og Utsira Nord

I utviklingen av vindkraft til havs, har myndighetene tatt en aktiv rolle ved å åpne areal og avholde en konkurranse om prosjektområde. Departementet ønsker å legge til rette for at første fase på Sørliche Nordsjø II og prosjektområder i Utsira Nord kan realiseres uten

¹ [2022-11-tilknytningspunkter-pa-land-for-sorliche-nordsjo-ii--og-utsira-nord.pdf \(statnett.no\)](#)

unødige forsinkelser. Fordi det tar noe tid før de konkrete aktørene er på plass, vil departementet be Statnett om å ta høyde for havvindprosjektene i sin nettutvikling. Departementet ber Statnett om å ta høyde for tilknytning av havvinden fra første fase på Sørliche Nordsjø II og Utsira Nord frem til det er avklart hvilke aktører som vinner konkurransen om prosjektområdene, og disse aktørene selv kan ta over dialogen med Statnett på vanlig måte.

Utarbeide anslag på anleggsbidrag for første fase Sørliche Nordsjø II og Utsira Nord

Aktørene må ta utgangspunkt i at de skal dekke alle relevante nettkostnader for energianlegget. Tiltakshaver må påregne å betale anleggsbidrag i tråd med gjeldende regelverk for nettanlegg på land, jf. kontrollforskriften kapittel 16.

Departementet ber Statnett om å utarbeide et informasjonsunderlag til aktørene om hvilke tiltak i nettet som vil være nødvendig for å kunne tilknytte produksjonen samt anslag på tilhørende anleggsbidrag. Statnett bør redegjøre for forutsetninger som er lagt til grunn og tilhørende usikkerhet. Informasjonsunderlaget bør oppdateres når ny informasjon foreligger.

Kommunikasjon og videre prosess

Frist for innsendelse av søknad om tildeling av areal for første fase Sørliche Nordsjø II er 4. august 2023 og 1. september 2023 for Utsira Nord. Departementet forventer at tildeling av prosjektområder vil skje 1. desember 2023. Vinnerne av konkurransen får tildelt et prosjektområde med en tidsavgrenset enerett til å melde, gjennomføre en prosjektspesifikk konsekvensutredning og å søke om konsesjon etter havenergilova § 3-1 og § 2-3 fjerde ledd.

Det er viktig med fremdrift i nettilknytningsprosessen for å sikre at aktørene kan tilknyttes transmisjonsnettet i tide. Av hensyn til forutsigbarhet og for at aktørene skal få tilgang til relevant og oppdatert informasjon så raskt som mulig, bes Statnett om å tilgjengeliggjøre relevant informasjon fortløpende på egen nettside eller på annet egnet vis.

Med hilsen

Kristin Myskja (e.f.)
ekspedisjonssjef

Ingrid Knudsen Aas
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer